

1. Историски развој на македонскиот јазик

1. Според историскиот развој, македонскиот јазик спаѓа во групата на:
  - а. **словенски јазици**
  - б. унгрофински јазици
  - в. романски јазици
2. Заедничкиот прајазик на словенските јазици се нарекува:
  - а. **прасловенски**
  - б. сесловенски
  - в. јужнословенски
3. Јазиците што спаѓаат во семејството на словенскиот јазик, образуваат:
  - а. две групи јазици
  - б. **три групи јазици**
  - в. четири групи јазици
4. Македонскиот јазик спаѓа во групата на:
  - а. **јужнословенски јазици**
  - б. западословенски јазици
  - в. источнословенски јазици
5. Прв литературен јазик за сите словенски народи претставувал:
  - а. прасловенскиот
  - б. **старословенскиот**
  - в. источнојужнословенскиот
6. Македонскиот јазик се одделува од другите словенски јазици според:
  - а. **третосложниот акцент**
  - б. категоријата вид кај глаголот
  - в. лексиката
7. Писменоста на свој јазик кај Словените започнува во:
  - а. **втората половина на 9 век**
  - б. втората половина на 10 век
  - в. втората половина на 11 век

8. Двата периоди на словенската писменост се:
- старословенскиот и црковнословенскиот период**
  - старословенскиот и прасловенскиот период
9. Употребата на глаголицата се поврзува со:
- Охридската книжевна школа**
  - Преславската книжевна школа
  - Брегалничката книжевна школа
10. Охридската книжевна школа е основана од:
- Климент Охридски**
  - Кирил и Методиј
  - Наум Охридски
11. Вокалниот систем на старословенскиот јазик бил составен од:
- 10 самогласки
  - 11 самогласки**
  - 12 самогласки
12. Слогот во старословенскиот јазик бил:
- отворен**
  - затворен
13. Македонската теорија за дијалектната основа на старословенскиот јазик ја поставил:
- Ватрослав Јагиќ**
  - Јернеј Копитар
  - Ватрослав Облак
14. Панонската теорија за дијалектната основа на старословенскиот јазик во науката ја поставил:
- Јернеј Копитар**
  - Ватрослав Јагиќ
  - Блаже Конески
15. Според македонската теорија, основата на старословенскиот јазик ја сочинуваат:
- јужномакедонските дијалекти**
  - панонско-моравските дијалекти
  - источномакедонските дијалекти

16. Старословенскиот јазик се пишувал на:
- две различни азбуки**
  - три различни азбуки
  - четири различни азбуки
17. Старословенскиот јазик се пишувал на сосема две различни азбуки:
- глаголица и кирилица**
  - глаголица и латиница
  - кирилица и латиница
18. Азбуката што ја составил св. Кирил во науката е позната како:
- глаголица**
  - кирилица
  - латиница
19. Глаголицата и кирилицата се засновани врз:
- фонолошки принцип**
  - морфолошки принцип
  - слоговен принцип
20. Средновековниот период во Македонија се карактеризира со дејноста на:
- Охридската и Лесновската книжевна школа**
  - Охридската и Брегалничката книжевна школа
  - Охридската и Преславската книжевна школа
21. Основоположник на словенската писменост и култура во Македонија е:
- Климент Охридски**
  - Кирил Брегалнички
  - Наум Охридски
22. Јазичните белези на ракописите од Охридската и Лесновската книжевна школа ја претставуваат:
- македонската варијанта на црковнословенски јазик**
  - руската варијанта на црковнословенски јазик
  - бугарската варијанта на црковнословенскиот јазик

23. Карактеристична вокална особеност на македонската варијанта на старословенскиот јазик е:
- вокализација на еровите**
  - редување на гласовите
  - испуштање на согласки
24. Карактеристична правописна особеност на македонската варијанта на старословенскиот јазик е:
- мешање на носовките**
  - редување на гласовите
  - едначење по звучност
25. Ареалната класификација ги разгледува карактеристиките на јазикот врз основа на:
- историскиот критериум
  - географскиот критериум**
  - социјалниот критериум
26. Според ареалната класификација, македонскиот јазик се разгледува како:
- европски јазик
  - светски јазик
  - балкански јазик**
28. Заедничките карактеристики на јазикот кои влегуваат во рамките на Балканскиот јазичен сојуз се нарекуваат:
- словенизми
  - балканизми**
  - јужнословенизми
29. Една од карактеристичните балкански особености на македонскиот јазик е:
- замената на синтетичката деклинација со аналитичка**
  - употреба на падежните форми
30. Главна карактеристика на македонскиот јазик во групата на балканските јазици е:
- удвојувањето на директен и индиректен предмет**
  - испуштање на објектот во реченицата
  - употреба на инфинитив

31. Прасловенскиот јазик е првиот јазик на Словените. Тој:
- е писмен јазик (на него се пишуваат книги)
  - немал писмо (на него не се пишуваат книги, не бил писмено фиксиран)**
32. Литературната форма на прасловенскиот јазик се нарекува:
- старословенски јазик**
  - црковнословенски јазик
33. Под поимот црковнословенски јазик се подразбира постоење на повеќе варијанти на старословенскиот јазик кај словенските народи:
- Да**
  - Не
34. Зборниците создадени во 16 век кои се пишувале на прост, народен јазик (и кои содржат религиски проповеди, народни умотворби како: приказни, легенди, преданија) се нарекуваат:
- грамоти
  - дамаскини**
  - тријазичници
35. Ракописите пишувани на народен јазик со грчка азбука и со толковна содржина се нарекуваат:
- тријазичници, четиријазичници**
  - дамаскини
  - грамоти
36. Еден од првите македонски просветители е:
- Кирил Пејчиновиќ**
  - Партениј Зографски
  - Григор Прличев
37. Кирил Пејчиновиќ пишува на:
- тетовски говор**
  - грчки говор
  - скопски говор

38. Јоаким Крчовски пишува на:
- а. кривоаланечки и североисточните македонски говори**
  - б. скопски говор
  - в. тетовски говор
39. Теодосиј Синаитски е првиот:
- а. учебникар
  - б. печатар**
  - в. просветител
40. Теодосиј Синитски го напишал предговорот на делото:
- а. „Утешение грешним“**
  - б. „Огледало“
41. Јордан Хаџи Константинов-Џинот пишува на:
- а. велешки говор**
  - б. скопски говор
  - в. струшки говор
42. Кирил Филозоф учествувал во:
- а. Сараценската, Хазарската и Моравската мисија**
  - б. Хазарската, Моравската и Панонската мисија
  - в. само Хазарската и Панонската мисија
43. Методиј учествувал во:
- а. Сараценската, Хазарската и Моравската мисија
  - б. само Хазарската и Моравската мисија**
  - в. Хазарската, Моравската и Панонската мисија
44. Составувач на првата словенска азбука е:
- а. Кирил Филозоф**
  - б. св. Методиј
  - в. св. Климент Охридски
45. Првата словенска азбука се нарекува:
- а. глаголица**
  - б. кирилица

46. Тријазичната ерес, против која се бореле Кирил и Методиј, тврди дека христијанството смее да се шири само на три јазици и тоа:
- еврејски, грчки и латински**
  - еврејски, латински и шпански
  - еврејски, словенски и латински
47. Најстарите писмени споменици напишани со глаголица се:
- Асеманово, Мариинско и Зографско евангелие**
  - Асеманово евангелие, Зографско евангелие и Синајски псалтир
  - Зографско евангелие, Битолски триод, Погодинов псалтир
48. Втората словенска азбука е:
- глаголица
  - кирилица**
49. Писмени споменици напишани со кирилско писмо од XI век се:
- Савина книга и Супрасалски зборник**
  - Савина книга и Асеманово евангелие
50. Словенската писменост се создава на глаголица и кирилица до:
- XI век**
  - XII век
  - XIII век
51. Според изгледот на буквите, кирилицата била создадена по примерот на грчкото уставно писмо, а во азбучниот систем по примерот на:
- арапската азбука
  - глаголицата**
  - латиницата
52. Најзначајната оригинална проповед на Кирил Пејчиновиќ е „Слово за празниците“.
- Да**
  - Не

53. Поучноста на текстовите на Кирил Пејчиновиќ се состои во тоа дека:
- треба да се служиме со народниот јазик
  - треба да ја сакаме и почитуваме христијанската вера**
54. Предговорот на „Утешение грешним“ е важен затоа што:
- претставува прв предговор во македонската литература и е напишан на народен јазик**
  - го напишал сопственикот на печатницата каде е печатена оваа книга
55. Книжевно-историското значење на Џинот го согледуваме во тоа што:
- тој е прв собирач на народни умотворби
  - тој е прв драмски автор во македонската литература**
  - учителствувал на повеќе места низ Македонија
56. Прво дело на Џинот е:
- „Таблица прваја“**
  - песната „Плач на скопското училиште многотрудное“
  - драмскиот текст „Минерва и девет музи“
57. „Таблица прваја“ на Џинот е текст кој требало да послужи како основно помагало при описменување. Напишан е по примерот на:
- „Ижица“ на Доситеј Обрадовиќ**
  - „Утешение грешним“ на Кирил Пејчиновиќ
  - „Абецедарот“
58. Драмските текстови на Џинот имаат:
- дидактичен карактер**
  - уметнички карактер
59. Освен драмски текстови, Џинот пишувал и:
- поучителни слова
  - песни**
  - предговори кон одредени книги

60. Текстовите кои ги пишува Кирил Пејчиновиќ:
- имаат поучителен карактер и преку нив тој ја врши верската просвета на народен јазик**
  - служат за описменување и напишани се на народен јазик
61. Во втората половина на 19 век јасно се нагласува идејата за одделен македонски литературен јазик:
- Да**
  - Не
62. Еден од најистакнатите заложници (македонисти) за оформување на македонскиот литературен јазик е:
- Ѓоргија Пулевски**
  - Григор Прличев
  - Марко Цепенков
63. Најистакнати учебникари во Македонија се:
- Кузман Шапкарев, Партениј Зографски и Ѓоргија Пулевски**
  - Браќата Миладиновци, Григор Прличев, Марко Цепенков
64. Учителската и учебничарска дејност на П. Зографски и К. Шапкарев се одвива во контекст на:
- црковно-училишната борба на македонскиот народ**
  - национално-политичката борба на македонскиот народ
65. Учителската и учебничарска дејност на Ѓоргија Пулевски се одвива во контекст на:
- црковноучилишната борба на македонскиот народ
  - национално-политичката борба на македонскиот народ**
66. Во книгата „За македонските работи“ на Крсте Петков Мисирков се изразени неговите стремежи за:
- создавање на македонски литературен јазик**
  - употреба на македонскиот народен јазик во училиштата

67. Книгата „За македонските работи“ од Крсте Петков Мисирков е издадена во:
- Софија, 1903 година**
  - Софија, 1910 година
  - Скопје, 1903 година
68. Последната статија во книгата „За македонските работи“ носи наслов:
- „Неколку збори за македонскиот литературен јазик“**
  - „Што напраиџме и што требит да напраиџме за однапред“
69. Колку нови графеми предлага Мисирков во македонската кирилица:
- три
  - пет**
  - седум
  - девет
70. За основа на литературниот јазик Мисирков ги предлага:
- источните говори
  - северните говори
  - западните говори
  - централните говори**
71. За каков принцип на правопис се залага Мисирков ?
- морфолошки принцип на правопис
  - фонетски принцип на правопис**
  - етимолошки принцип на правопис
  - историски принцип на правопис
72. За каков модел се определува Мисирков во поглед на решавањето на македонското јазично прашање?
- за основа на македонскиот литературен јазик ги зема централните и дел од источните говори
  - за основа на македонскиот литературен јазик зема дел од источните и дел од западните говори
  - за основа на македонскиот литературен јазик ги зема централните говори (Велес-Прилеп-Битола-Охрид)**

73. Кој од споменатите имиња се собирачи на македонско народно творештво од XIX век?
- Марко Цепенков и Кузман Шапкарев**
  - Григор Прличев
  - Ѓорѓија Пулевски и Рајко Жинзифов
74. Кога е озаконет Правописот на македонскиот јазик?
- 2 август 1944 година
  - 3 мај 1945 година
  - 5 мај 1945 година
  - 7 јуни 1945 година**
75. Кога и каде е донесено решението за македонскиот јазик да биде службен јазик во македонската држава?
- На првото заседание на АСНОМ, 2 август 1943 год.
  - На првото заседание на АСНОМ, 2 август 1944 год.**
  - На првото заседание на АСНОМ, 2 август 1945 год.
76. Улогата на Блаже Конески во кодификација на македонскиот литературен јазик особено доаѓа до израз со:
- издавањето на обемната „Грамматика на македонскиот литературен јазик“ во два тома**
  - пишување на разни книги на народен јазик
77. „Грамматиката“ од Блаже Конески придонесува за зацврстување на македонската лингвистичка терминологија и ја претставува:
- основата на современата македонска наука за јазикот**
  - основата за создавање на други речници по македонски јазик
78. „Грамматиката“ од Блаже Конески е составена од:
- два дела**
  - не е поделена на делови
79. Првиот дел од „Грамматиката“ на Блаже Конески ги опфаќа деловите: „За гласовите“ и „За акцентот“.
- Да**
  - Не

80. Вториот дел од „Грамастиката“ на Блаже Конески носи наслов:
- а. **„За формите и нивната употреба“**
  - б. „За гласовите и нивната употреба“
81. Покрај учеството и улогата што Блаже Конески ја имаше во Јазичната комисија, тој ги издаде и:
- а. првиот буквар на македонски литературен јазик
  - б. Речникот на македонскиот литературен јазик
  - в. **Македонскиот правопис, македонската граматика и Речникот на македонскиот литературен јазик**
82. Основниот принцип врз кој е изграден македонскиот литературен јазик е:
- а. морфолошкиот принцип
  - б. алфабетскиот принцип
  - в. **фонетскиот принцип**